

урядової економічної політики.

Заслугує на увагу досвід державного програмування економіки Японії, державна протекціоністська політика в життєво важливих галузях, підтримка конкуренції, практика гнучкого використання фінансово-бюджетних і грошово-кредитних методів регулювання діяльності суб'єктів ринку.

УДК 657.431

16. НОРМУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ЗА ЗАТРАТАМИ НА ВИРОБНИЦТВО В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Бруханський Р.Ф. - студент 4 курсу

(Тернопільська академія народного господарства)

Науковий керівник: к.е.н., доц. Дерій В.А.

В Тернопільській області виробництво валової продукції сільського господарства, що виробляється державними і колективними сільськогосподарськими підприємствами (в порівняльних цінах 1983 року) знизилось із 1035 млн.крб. в 1990 р. - до 671 млн.крб. в 1993 р. або на 35,2%. Поряд із спадом виробництва намітилась тенденція до не виправданого росту затрат на виробництво і відповідно цін на сільськогосподарську продукцію. За доларовим еквівалентом, ціни на сільськогосподарську продукцію в Україні в 1,2 - 1,6 рази перевищили ціни в сусідній Польщі.

На підставі вищенаведених даних виникає досить серйозна проблема нормування і контролю за затратами на виробництво в сільському господарстві. На нашу думку, ключовими в даній роботі є такі положення:

1. Нормування затрат на виробництво в сільському господарстві - об'єктивна необхідність підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. Нормування забезпечує оптимальний вибір обсягів виробництва і високу його рентабельність.

2. Нормування затрат на виробництво в сільському господарстві потрібно здійснювати за принципом комбінування базових і поточних нормативів і бажано із використанням персональних ЕОМ.

3. Контроль за формуванням затрат необхідно здійснювати як з боку адміністрації підприємства, так і з боку безпосередніх виконавців комплексу сільськогосподарських робіт. Такий контроль можна забезпечити з допомогою нормативно-чекової форми із врахуванням рівня поточної інфляції. Перш за все потрібно здійснювати контроль за витрачанням енергоносіїв, кормів, насіння, скороченням непродуктивних витрат на організацію і управління.

Отже, нормування і контроль за затратами - важлива умова підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва.

УДК 681.3

17. ПРОЕКТУВАННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО БАНКУ ДАНИХ ДЛЯ ЦЕНТРУ ПІСЛЯВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Буйновська Н.Г., Перпета О.Б. - студенти 4 курсу
(Тернопільська академія народного господарства)

Науковий керівник: к.е.н., доц. Тимошенко Л.М.

Одним із напрямків концепції інформатизації освіти є впровадження інформаційних технологій в науково-дослідну діяльність та адміністрування закладів освіти. Основні ідеї сучасної інформаційної технології базуються на концепції баз і банків даних.

Основна мета нашої роботи - розробка побудови автоматизованого банку даних для центру післявузівської підготовки (ЦПП). Центр включає 3 відділення: підвищення кваліфікації, підготовки та перепідготовки спеціалістів. На кожному з них ведеться свій облік слухачів, своя організація навчального процесу. Для кожної спеціальності тривалість та вартість навчання різні. Тому нами розробляється декілька баз даних, які об'єднуються в єдиний банк даних, який має акумулювати всі необхідні відомості для організації і управління деканатом.

Однією з проблем організаційного управління є ведення обліку розрахунків із слухачами, оскільки існують істотні відмінності у формі оплати на різних відділеннях та періодична зміна вартості навчання на різних спеціальностях. В процесі проектування проводиться дослідження предметної області, розробка інфологічної та даталогічної моделей, створення та реалізація бази даних на фізичному рівні.

Для розробки цієї задачі нами використовується СУБД DATAEASE, призначена для IBM PC та сумісних ПЕОМ. Дана СУБД орієнтована головним чином на користувача-непрограміста, а для більш досвідченого користувача існує достатньо розвинута мова програмування. Відповідно до цього розроблені два користувацьких інтерфейси, один з яких активізує функції системи в режимі меню, а інший є інтерфейсом її процедурної мови програмування. Система дозволяє підтримувати одночасно декілька баз даних.

На даний час розробка знаходиться на етапі впровадження.